

БЕЗМИЛОСНОТО МИТО ВО

"Доколку не беше прашањето на тероризмот, корупцијата ќе се сметаше за приоритетен проблем во демократиите во Европа", смета европскиот стручњак Александар Сегер.

Пишува:
Кокан СТОЈЧЕВ

Деновиве, првите луѓе на антикорупциските комисији од регионот се состанаа во Скопје за да ги сумираат своите искуства, бидејќи како и колелите од обвинителствата, увидоа дека без заедничка регионална соработка и комуникација нема да има резултати во борбата против корупцијата.

На нивниот пат сè повеќе наидуваат на сериозни пречки, кои тешко премостуваат, а работата им зависи од обезбедените податоци и материјалните докази.

Поради тоа, во рамките на проектот "ПАКО Импакт" на Советот на Европа со поддршка на Државната комисија за спречување на корупцијата во Скопје се одржа регионален семинар на антикорупциските служби/комисији од земјите од Југоисточна Европа, на тема "Зајакнување на антикорупциските служби и нивната улога во имплементацијата на националните антикорупциски стратегии".

Од Семинарот произлегоа конкретни предлози за по-

добрување на ефикасноста на овие служби, но и се побара сестрана отворена политичката поддршка за подобрување на условите во кои работат комисиите во регионот.

ОПРЕДЕЛБА

Претседателот на Владата на Република Македонија, д-р Владо Бучковски, на Семинарот на антикорупциските служби-комисији од Југоисточна Европа, рече дека регионалната соработка е насочена кон поддршка на националните напори за политичка, економска и безбедносна стабилност, што е единствен предуслов за земјите во борбата против корупцијата и организираниот криминал.

"Со задоволство можам да констатирам дека ваквите проекти, кои значат имплементација на антикорупциските планови во Југоисточна Европа, ја потврдуваат определеноста и заложбата на земјите - учеснички на овој Семинар, во борбата против овие зла на денешнината. Владата на Република Македонија цврсто ја изрази својата определба дека ќе биде

непоколеблива во борбата против корупцијата и организираниот криминал, свесна дека тие остануваат како главни пречки за постигнување демократска стабилност, владеење на правото и за економски развој. Поаѓајќи од стратешкиот интерес на Република Македонија, а тоа е членството во НАТО и во Европската унија, Владата на РМ недвосмислено ја изрази својата активна улога во сузбивањето и превенцијата на овие негативни појави. Нашата држава, раководена од обврските кои произлегуваат од Спогодбата за стабилизација и асоцијација со земјите - членки на ЕУ, а во соработка со земјите од Југоисточна Европа, решително презема мерки со цел да се зголеми нивото на ефикасност и заедничко дејствување во борбата против корупцијата, мерки базирани врз Казнената конвенција за корупција на Советот на Европа и Цивилната конвенција за корупција на Советот на Европа", истакна Бучковски.

Според премиерот, при спроведувањето на мерките и активностите содржани во Државната програма за превенција и репресија на корупцијата, преку државните органи и институции Владата интензивно воспоставува и изградува систем и механизам за сузбивање и санкционирање на корупцијата.

За таа цел, потенцира Буч-

ковски, покрај надлежните органи во државата, потребно е активно да се вклучат и да помагаат и другите субјекти, а тоа се невладините организации, медиумите, јавноста и граѓаните, за да се зголеми ефикасноста и резултатите, во превенцијата и сузбивањето на корупцијата и организираниот криминал.

"Во таа насока - вели премиерот - потребно е поддржување проекти за издигнување на јавната свест, преку организирање кампањи, со што би се охрабрила јавноста да не ја толерира корупцијата и да се спротивстави на изнудувањето".

МЕХАНИЗМИ

Премиерот Владо Бучковски истакна дека во борбата против корупцијата нашата земја има цврста позиција, која се потврдува и во извештајот на "ГРЕКО", каде што се наведува дека Република Македонија ги има задоволително имплементирано и поставено според повеќето препораки.

"Со уставните измени кои се почнати, се предвидува не само независност и самостојност, туку и специјализација на судиите за предмети од областа на корупцијата и организираниот криминал, а со тоа поголема ефикасност на судските постапки од областа на корупцијата. Реформите во правосудниот систем и формирањето посебен Оддел на Јавното обвинителство на Република Македонија, за организиран криминал, се во функција на јакнење на капацитетите за сузбивање на корупцијата и организираниот криминал. Во рамките на механизмите кои треба да ја спречат корупцијата, од особено значење е конзистентноста на правниот систем воспоставен врз начелото на владеење на правото. Во таа насока - објаснува Бучковски - Владата на РМ ја изразува

"ФУНКЦИЈА" НА ЗАКОНИТЕ

Лани, државниот Буџет е оштетен за речиси 33 милиони евра, се истакнува во анализите на МВР, кои опфаќаат 45 најголеми корупциски случаи во земјава, кои полицијата ги открила. Според македонската полиција, во 2004 година биле расветлени 504 кривични дела поврзани со корупција. Најголема финансиска штета е предизвикана од корупциските скандали - проневерата во Народна банка на РМ и Експорт-импорт Банка, злоупотребите во државните институции - Биро за стокови резерви, Агенција за обнова и развој, министерствата за транспорт и врски и за земјоделство, ЕСМ, Управа за цивилна и воздушна пловидба и десетина други големи случаи.

Минатата година полицијата затворила 504 случаи на коруптивни дела, а 31 се однесуваат за примање мито. Според МВР, меѓу фатените митаџии водат лекарите и цариниците, а на трето место се полицјците.

својата поддршка кон зајакнувањето и соодветното функционирање на Државната комисија за спречување на корупцијата, како самостоен и независен државен орган, за што е донесено Упатство за соработка на органите на државната управа, јавните претпријатија, јавните установи и другите правни лица со Државната комисија за спречување на корупцијата".

Во контекст на ова, премиерот потенцира дека унапредувањето на соработката во превенцијата и борбата против корупцијата ја наметнува потребата од "сојузничтво" и зголемена кооперативност на државите во регионот за борбата против корупцијата.

"Длабоко сум убеден дека ваквите регионални проекти за имплементација на националните антикорупциски планови ќе придонесат за зајакнување и за унапредување на регионалната соработка и за изградба на системот на директна размена на информации и податоци на антикорупциските служби".

Раководителот на Одделот за техничка соработка и на Одделот за проблеми со криминалот при Советот на Европа, Александар Сегер, покажа загриженост од појавите на корупцијата кои се поврзани со финансирањето на политичките партии и изборните кампањи.

"Од овие причини, Советот на Европа веќе 15 години обезбедува целосна поддршка. Лично сум убеден дека ако не беше прашањето на тероризмот, корупцијата ќе се сметаше за приоритетен проблем во демократиите во Европа. Во последниве шест години го следев развојот на настаните во Југоисточна Европа и мислам дека на тоа поле, во борбата против корупцијата, е направен значителен напредок. Земјите од овој регион имаат потпишано и ратификувано релевантни европски конвенции против корупцијата, што значи дека изразиле јасна решеност да преземат мерки против неа, кои се во согласност со европските стандарди. 'Греко' стана механизам за мониторинг и заеднички европски напор во борбата против корупцијата. Слушаме дека повеќето активности и случаи, пренесени во јавноста од луѓето погодени од корупцијата, се дел од соработката со полицијата и со обвинителството, што значи уште едно зголемување на довербата на системот во борбата против корупцијата. Сепак - истакнува Сегер - луѓето во овој регион сè уште имаат големи забелешки на нивото на корупцијата во јавната администрација. Последниве години, во борбата против корупцијата секогаш не се спроведуваат законите, а истовре-

мено гледаме како повеќето земји во кои е вклучена и Македонија, имаат развиено антикорупциски стратегии, планови и искусни луѓе против корупцијата, кои се насочени кон мониторинг и координација во борбата против корупцијата".

Според овој стручњак, плановите обезбедуваат сериозна работа на преземање мерки против корупцијата, а напорите се насочени во општите реформи во јавната администрација и врзување на активностите на властите со граѓанското општество. За таа цел, Сегер потенцира дека во борбата против корупцијата службите

од нашите земји ќе ја организира антикорупциската служба на начин кој ќе биде најрационален и најефикасен во борбата против корупцијата. Изминатиот период, за феноменот корупција полека, но сигурно е изградена универзална дефиниција, која е прифатена од најголемиот број европски земји. Но, проблемот е во широкиот спектар на појавни форми на корупцијата, така што веројатно и не постојат земји со идентични состојби", вели Малиновски.

Првиот човек на Антикорупциска комисија истакна дека корупцијата безмилосно ги казнува сите институ-

ДРАГАН МАЛИНОВСКИ БЕШЕ САМОКРИТИЧЕН

направиле клучен напредок во однос на спроведувањето на оваа стратегија.

Претседателот на македонската Антикорупциска комисија, Драган Малиновски, истакна дека корупцијата е најизразена во земјите кои се во транзиција.

"Југоисточна Европа е подрачје каде што овој процес трае подолг период и поради тоа овие земји имаат можност да изградат ефикасен систем за надминување на корупцијата. Семинарот е резултат на заедничката желба и потреба за наше запознавање, со надеж дека секоја

ци во системот и најверојатно брзо го пополнува просторот каде што немаме ефикасно владеење на правото.

"Значи, формата и нивото на корупцијата се во директна зависност од капацитетот на институциите да обезбедат законитост, одговорност и транспарентност во својата работа. Токму ваквата разновидност на состојбите во поглед на корупцијата упатува на заклучок дека би било ирационално да се тежнее кон создавање на единствен би рекле општоприфатлив модел на антикорупциска служба", изјави Малиновски.